

REVIZIJA MIROVNE POGODBE Z ITALIJO

Va nacionalistična kampa-
nija proti upravi v coni B je
to so se te kompartizni pridru-
ži in kmeti, so se izavi
v klevete posotiferite. Razume
se, da ni vredno vseh teh laži
in klevet resno jemati. Toda
več let trajajoča kampaanja laži
in klevet ima svoj namen. Saj
dolge časa, tagali in da bi dolga
leta klevetali zaradi zabave
in klevetovska kampaanja laži
in nimenj proti Jugoslaviji
med razne narodim ima na-
ljudstvom sovratstvo proti Ju-
goslaviji. Zakaj? Vsaka stvar
ima svoj razlog. Tudi taka kam-
panja ga ima. V Sovjetski zve-
zi, so med vojno propagirali
siva moralno; da je boj brez
jevnik, ki ne sovrazi, ne more
voditeljsko boriti. Če ne bi imeli
kominformovci Sovjetske zveze in
menov proti Jugoslaviji in nje-
li med delovnim ljudstvom
za sovratstvo. To sovratstvo raz-
tevenalo zato, da bi mogli so-
vneti. Vedo, da ljudje, ki so
ljudje, ne mislijo, ne premiš-
ljujejo in če hoče, da se de-
se deni ljudje ne bi spraveali o
skali v Jugoslaviji. Če bi
morali nesnice o Jugoslaviji,
tento je takimi lažmi in ka-
lami, kakršni se morejo po-
moževati le ljudje, ki so zdr-
ni. Ta najnižja stopnja morale
dovoljuje, da objavljajo v
medijih listih klevetne članke
o coni B, katere piše umaza-
ni, ki je bil z glasovi ljudi,
radi nekaj kominformovci, za-
ko izkazuje iz Partije in sod-
nikjo kaznovan.

Z lažmi in klevetami priprav-
ljajo kominformovci in nacio-
naloge z Italijo. Kominform-
ovski šaljivce je razbotrben
dnevni svet novost - eki je noben
nameravata rešiti tržaško vpra-
šanje sporazumom Anglija in
Smedija. Seveda so se mu
lažmi, saj je šaljivce, toda
slovskem kroži po svetu. Tržaški, v
niti je v svoji sodnji številki
dlaž, da med drugimi lažmi tu-
le v svojih močehi ustrovo v I-
tali so se med majem in Juni-
livo zbral nekje pri Ljubljani
Sergej Vošnjak, Tudi ta laž
kroži po svetu in ne bi bilo
prav nič čudno, če bi se začelo

Zahteva kominformovcev in italijanskih nacionalistov po združitvi cone B s cono A, je skozinjsko reakcionarna. Zato ker je ta zahteva napeljena proti socialistični Jugoslaviji, predvsem pa zato, ker ne upošteva omerilnih socialistnih in političnih pridobitev prebivalstva cone B, ki bi se zato, da bi zadovoljili italijanske nacionalistične težnje, morali vsem tem pridobitvam odpovedati. Združitvi treh dveh con bi bila mogoca le tedaj, ko bi se tržasko delovno ljudstvo in bojevalo iste pravice, katero se uživa delovno ljudstvo cone B. Se pravi, da je združitvi obeh con v gospodarsko in politično enoto vprašanje bojevskega delovnega ljudstva tržasko delovnega ljudstva, za zmago najodločilnejše demokracije, za ljudsko oblast.

To ni volilni program. To je bojevi program Komunistične partije, partije delovnega ljudstva. Program, ki povzema stare tradicije tržasko delovnega ljudstva in je na najboljši odgovor nacionalistom in komunističnim informistom. Obenem tudi najboljši odgovor revizionistom mirovne pogodbe. Delovno ljudstvo se mora zavedati, da bo rešilo svoja socialna, politična in gospodarska vprašanja samo z vztrajnim bojem z svoje pravice, za ljudsko oblast. Ne reakcionarna, protiljudska zahteva za združitve cone B s cono A, ne zahteva po ostvaritvi mirovne pogodbe, ne zahteva po reviziji mirovne pogodbe, marveč boji za ljudsko oblast, za enakopravnost med narodi, boji, ki gre za tem, da se z njim delovno ljudstvo vsakega posameznega mesta, vsake posamezne občine pripori svoje pravice in svojo oblast. Prepričan sem, da bo tržasko delovno ljudstvo prej ali slej razumelo važnost temeljnih trditvev tržasko resolucije. Kaj svobodni in neodvisni Trst bi prav gotovo prispeval miru in uveljavljal pogoje za zbiljanje med narodi Italije in Jugoslavije.

(Iz „Ljudske pravice“)

Italija povabljena v Ottavo

RIM, 18. — Danes je italijanski vlada prejela uradno vabilo, naj se udeležijo konferenci v Ottavi, ki se bo začela 15. septembra.

Pismo navaja dnevni red trilateralnega sveta in openja tudi redno zasedanje sveta, ki obol tobra v Rimu.

"BORBA" O POLEMIKI ITALIJANSKEGA TISKA Z ZAPADNIM TISKOM OKROG TRSTA

***Smešni imperialistični argumenti
in spodletela izsiljevanja iredente***

Zakaj iredentisti ne zahtevajo vrnitve vsega, kar je Mussolini skupaj s Hitlerjem osvajal po vsem svetu, ko tako kričijo o „odtrgani“ Reki, Zadru itd.? - Sinočnji komentar beogradskega radia

V največji se nadaljujejo pog

i tajnosti

gajanja v Resongu

vili nobenega poro-
Prevladuje optimizem

Kakor izjavljajo v washingtonskih obveščinskih krogih, bo japonsko-ameriški varnostni pakt, ki bo podpisan v San Franciscu, na področju navedenih obveznosti ZDA, ne da bi na vedel japonskih obveznosti. Breda sedilo dokumenta bo zelo kratko, ker bo vsebovalo kratek uvod in šest ali sedem točk.

Dalje izjavljajo, da pogodba ne bo dolžala, da se Japonska obvezuje zopet izvesti ob razložitvi in prav tako se ne bo

sa nam pomorska in letalska
poročila, ki jih bo Japonska
prepuščala ZDA. Verjetno bo
tudi oporišča: Yokosuka, Kure,
Mezuru, Sasebo in Ominato.
Razen tega bo Japonska pu-
stila ZDA deset letališč.

Komisija, ki jo predvideva
varnostna pogodba, bo delo-
vala kot neke vrste zavezni-
ški glavni stan in bo imela svoj
glavni v Tokiju, kjer bodo Japo-
nci zastopani po "ministru
varnosti" (ki bo imenoval
kaj Japonsko ustanovo, ki

neka dni v Italiji, je danes na tiskovni konferenci izjavil, da je razpravljal z italijanskimi osebnostmi o splošnih delovnih vprašanjih obeh držav in še posebej o možnosti večjega dotoka italijanske delovne sile v Veliko Britanijo. Dejal je, da bi morala Velika Britanija skupno z drugimi državami, ki imajo možnost, skupno nastopiti, da prispevajo k rešitvi vprašanja italijanske preobremenjenosti.

Naš tedenski pregled

verjetno juri ali pojutrišnjem.
Kremlju v tem položaju
ostane druga kot da meša v
de in ustvarja čim več spornih
neresnih vprašanj, čim več n-
varnih ognjišč, ki bi njego-
nasprotnike izčrpavala, utru-
la, povzročala med njimi nespe-
razume in trenja in jih tak-
oslabila.

* * *

Priloh sovjetskega delega-
na konferenco v San Francis-
na siliti, da zmaga le-
na

o-
bo-
ne-
ne-
je-
va-
bo-
ko
ita
cu

ozadju je ZSSR, ki se pogaja
sploh ne udeležuje, ki pa i
vseh prilikih vodi vse niti — k
likor se ji tu in tam ne izm
znejo iz rok.

Pomislimi moramo, da je P
king posegel v vojno predvse
zato, da bi izsilil vstop v OZ
in priznanje pravice do Form
ze, izgubil je stotisoče najbo
jetno najboljše — oborožit
jih vojakov in ogromno — ve
Konec korejske vojne, ki ga n
slučajno.

utvarji pogoje za zblizanje
med narodi Italije in Jugosla-
vije.

(Iz «Ljudske pravice»)

Italija povabljena v Ottavo

RIM, 18. — Danes je italijan-
ska vlada prejela uradno vabo

večajo svojo vojaško zmogljivost med pogajanjmi za premirje. Admiral Joy je zaključil, da bo z vojaškega stališča vsako premirje bolj ugodno za sovražnika kakor za zaveznike, in po udarja da «bi bila vedno naraščajoča vojaška nevarnost, ki bi se lahko izvajala preko namišljenega vporednika, nedopustna».

PANAMA, 18. — Državni pravniki so v poročilu, ki ga je predložil sodišču, zahtevali, naj se postopa proti blivšem predsedniku Ariasu zaradi umora. Poročilo prvi med drugim, da se je Arias maskeval zaradi svoje odstavitve nad dvema poveljnikoma predseniške straže in je osebo ustrelil enega od teh, drugega pa je d ustreli po svojem pomočniku.

V Teheranu se je raznesla s
vovica, da je Harriman na d
našnjem razgovoru s šaha
obrazložil nove predloge, ki
jih v zadnjih urah izdelali b
tanski delegati, zato da se b
likor mogoče približata obe

Dalje je Stokas je izjavil, da je mnenja, da bodo pogajanja trajala lahko tudi en teden, da se bodo lahko zaključila na zadovoljiv način. Dejal je, je gotov, da perzijski predstniki želijo ureditev tega vprašanja. Glede svojih predlogov je izjavil, da je mnenja, da Perzijski sumijo, da se v njih šlo v past, ki bi hotel doseči lokalno vmešavanje v Perzijsko. Dalje je dejal, da je Harrington danes sestanek dal H. Harringtonu, da se sestanek da.

Iz Abadana pa javljajo, da glavni tajnik perzijske kraljevine, Mirza Kaser, je posljal misije za petroleje Makki sinu, da so bili Stokesovi predložili zavrnjeni.

željeze pogleda po ozemljih
terih ločitev od Japonske
ravná pogodba sicer predvi-
va, pušča pa odprto vpraša-
nje, kdaj in kateremu lastniku bo
izročena (Formosa, Pescado-
r, Južni Sahalin, Kurili). An-
ško stališče še prav z ozi-
na na Indijo, pa iz strahu pred
novim pojavom japonske
kururence v dveh za Anglijo
bolj občutljivih panogah —
jedelne in tekstilna indus-

zmažuše. Perzijski niso prisli
na angleške predloge o delu
vi dela — in dobička. Vsi ra-
stovi sicer se niso podrti, v
dar se upanje manjša.

Poleg tega se zopet resno
očituje na ozorju anglo-egip-
tovski spor glede Sueskega
kopca, ki se sicer trenutno, po
Varnostnem svetom, pojma-
kot spor med Egiptom in Iz-
raelom, ki pa je vendar v bist-
v tem, da bi Egipt rad da

Pismo navaja dnevni red svetovnega mladištvskega sveta in omenja tudi redno zasedanje sveta, ki bo odprto 15. septembra v Rimu.

Morrisonova zagotovila egipčanski vladi

LONDON, 18. — «News Chronicle» piše, da je britanska vlada na včerajšnji seji razpravljala o možnosti, da povzročijo eksplozijo britanske atomske bombe v pušči v Avstraliji, in sicer v Woodmeri, kjer je središče za preizkušanje raketnih izstrelkov.

Po seji je predstavnik irske delegacije izključil, da se lahko govori o prekinitvi razgovorov, ter je nato prečil sledeče poročilo: »Sedmi sesnek konference za petroleje bil posvečen proučevanju prilogov ministra Stokesa in ir

Zjutraj je Stokes
čil tisku izjavo, v kateri
navlja, da se ne more odda
od načel, ki jih je navede
svojih predlogih, in da so
predlogi najboljša ponudba
io on lahko stavi. Priporo

Perziji ne bodo zapli vrat
pogajanja, vendar pa mis-
da bo Harriman težko us-
nati rešitev sprčo sedanjih
sprotij. Zato pravijo, da ni
mogoče, da lahko prihodnji
den pride do prekinitve po-
janj.

ja, in še iz drugih razlo-
(trgovina s Kitajsko itd.) ni
kaj trdno.

Moskva očitno upa, da
lahko uspešno izkoriščala
nasprotja. Vloga njenih zas-
tnikov v San Franciscu bo
torej v prvi vrsti propagan-

popolno nadzorstvo nad pre-
pom (in vse mastne dobič-
Angleži pa ne nadzorstva
dobičkov nočejo spustiti iz r-
Važni strateški položaj Sr-
njega vzhoda daje vsem t-
razprtim še prav poseb-
pomen.

Malokatera akcija je naletela na tako splošen odziv našega ljudstva, kot zbiranje prispevkov za tržaški Kulturni dom

an Ivanović 500, Ban Marija 800
 opkeji 100,
Iz Bazovice: Gornik Emi
 Josip 500, Gruntar Kare
 200, Zagar Franc 200, Petar
 200, Krizman Herman 3000
 200, Vagel Ana 200, Grđić Karla
 edinova 200, Krizmančić
 Franc 100, Milićka Ema 400
 Presel Zora 500, Mahnić Iva
 200, Krizmančić Franc - Ples
 200, Krizmančić Marija - Pe
 200, Tomašini Polđi 300
 rgčić Lovrenč 500, Krizman
 Andrej - Vouk 200, Kalo
 ntor - Sajnski 200, Debe
 Marka 200, Krizmančić
 Andrej - Frin 200, Petar
 Franc - Strah 200, Marc
 500, Fonda Gizela - Gomo
 150, Bernetić Anđela
 500, Krizmančić Ludo
 200, Ježi 100, Krizmančić
 - Stefanova 100, Zaga
 200, Cile 100, Zagar Pe
 na 100,
 skupaj 100.160 liti
 prejšnji znesek 4.553.763 liti

[illegible]

Po prvi svetovni vojni je vedanja Italija postavila tržaški občini komisarija, ki je bil sestavljen iz Mosconi, ki je nato od decembra 1919 do oktobra 1922 vodil posle generalnega italinskega komisarija za vso okrajno Julijsko krajino. Z njegovo »zaslugue« je bil Mosconi imenovan za senatorja, v maju 1924 pa je spisal o svojem delu v Trstu knjigo s naslovom: »Prva leta italijanskega vladanja v Julijski krajini (I primi anni di governo Italiano nella Venezia Giulia).«

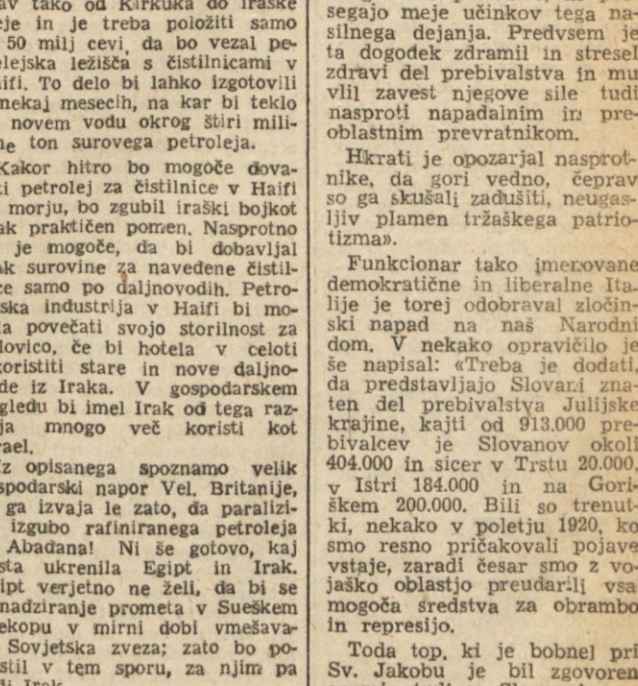
Knjiga je odraz mišljenja italijanskega državnega uradnika, ki je skrivni trpljenja našega naroda in ki ga najbolj ozračuje odstavek o fašizmu in požigu našega Narodnega doma v Trstu. O teh dogodkih piše med drugim ledeče:

»Ob koncu L. 1919 so usta-

grožec in nevaren; v italijanskih patriotih se je poročel vedno večji odpor in težnja, da bi reagirali v obrambo svojih pravic. Ta čustva so ob prvi prilici dovedla do velike eksplozije. Znani dogodki in Splitu 13. julija 1920 zvečer izbrali v Trstu rezadržani na tujstvo, ki je dovedel poveljnika palače "Balkan" ali narodnega doma, ki je bil se

ki je žalila naše narodno
stvo...»
Mosconi, ki se je očitno
dan namenoma umaknil v
im, ki govori neresnico, ko
ravi, da so oblasti ukrenile
je potrebno, da bi prepreči
napad na Narodni dom, je
lo tako drži, da podtika
ludem v Narodnem domu, da
streljali in ogrožali na ti-
gih obožanih fašistov in

Toda top, ki je bobnel pri v. Jakobu je bil zgovoren

O knjigah in branju

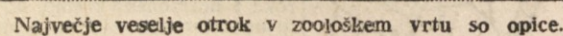
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

Mladina po svetu

Komaj pa sta prišla malo dalje po peščeni cesti, kar ju sre-

Nenadoma pa je tema izgi-
nila in kapliče so prišlele

Dionirski rod

MLINAR,
SIN IN OSEL

Komaj pa sta prišla malo dalje po peščeni cesti, kar ju sre-

NEMIRNE KAPLICE

Nenadoma pa je tema izginila in kapliče so prišle

ZMAJ

Kaj sedaj bo z našo barko?
Kdo naj brani jo in straži?
Kdo naj z njo čez morje

PREGOVORI

UGANKE

UGANKE

(až zoro — do)

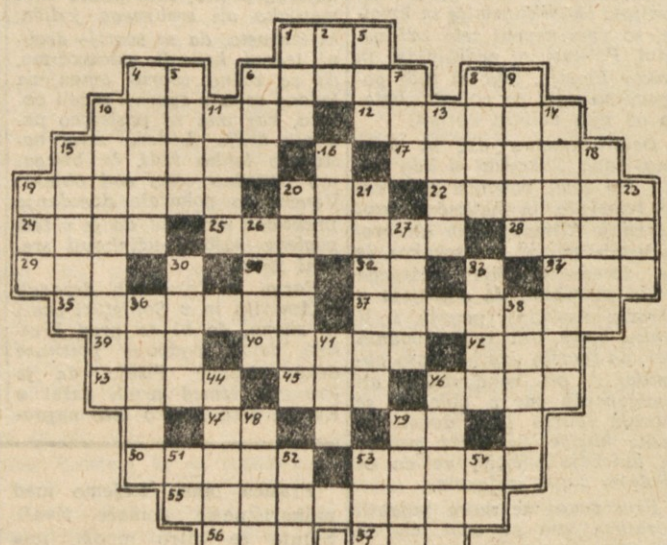
Če v nogi zdrava je, lahko

REŠITEV

al; M) non.

ZA BISTRE GLAVE

Navpično: 1. doba, vek, 2. razalni zaimek, 3. družinski poglavar, 4. vodna žival, 5. rožni izpuščaj, 6. žersko ime,

7. osebni zaimek, 8. prebivalec | evropske države, 9. trinog, 10.
in pripadnik naroda nekdanje | mesto na Japonskem, 11. dr-

MARK TWAIN

Dustolauščino

TOMA SAWYERA

Ilustriral Bogdan Grom

ALBANIJA. Spominske na sedmo obletnico kongresa v Permetu, kjer je bila proglašena neodvisnost. Na zramkah je portret Enverja Hodže in pogled na zbrane kongresiste. 2,50 Lek, temnorjavi; 3 Lek, rdeče-karminski. 5 Lek, svetlo-

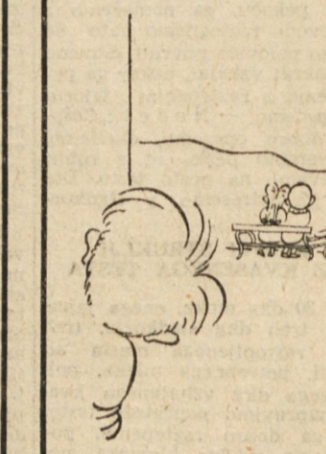

Tom je šel v šolo, ne da bi po cesti razsajal kakor navažno; hodil je važno, kot se spocobi piratu in se ni zmedel za opazke. Mlajši dečki so se ga tiščali in videti je bilo, kot da je bobnar na čelu procesije.

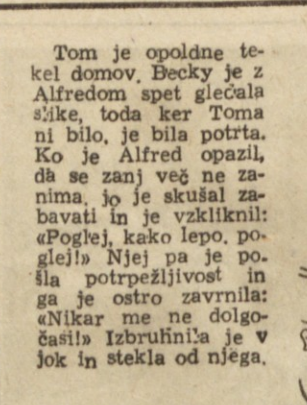
V šoli sta Tom in Joe pripovedovala o svojih dogodivščinah in vrhunec svoje slave sta pridobila, ko sta privlekla na dan svoje pipe.

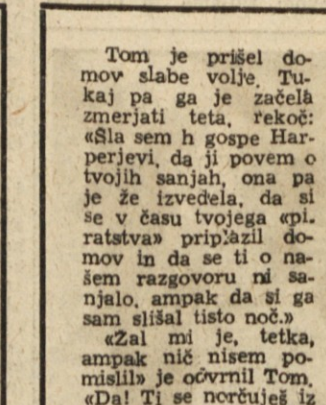
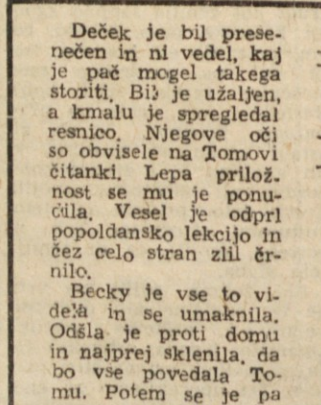
Tom se je odločil,
da bom zdaj živel samo
še za slavo. Cim je
stopil v razred, se mu
je približala Becky,
Tom pa se je delal,
kot da je ne vidi in
se pogovarjal pre-
vsem z Amy. Pem
je slišal, kako je Becky
tik njega pravila so-
ščolec, da bo priredi-
la piknik. Vsi so si že-
leli, da jih povabi, sa-
mo Tom se ji je kar
umaknil z Amy. Becky
je šla v stol, Tom pa
je zokala in žalostna se-
dela, dokler ni pozvo-
nilo.

V odmoru je Tom se nadalje mučil Becky s svojim vedenjem. To da sreča je opoteča. Tom je kmalu opazil da se Becky zanj ni več ne zmeni: sedel je udobno v mali kabinici z Alfredom. Tom je bil z Alfredom naslovcem, saj si jezen naslovcem je zamudil priliko ki mu jo je Becky ne dila za spravo in myno klepetanje je postajalo bolj bolj neznosno.

A black and white line drawing of a woman with short, wavy hair, wearing a high-collared dress. She is looking out from a balcony or window, with a railing visible in the foreground. The background shows a simple horizon line and a small, stylized cloud or smoke plume.

Od vasi do vasi

Nabrežina

Prad leti so nam betonski Nabrežina-železnica postaja, dočim so ostali deli ceste proti Sem. polju le podizali. Zaradi poplave poplave in močnega prometa lahkih in težkih vozil, zlasti vojaških, je cesta v slabem stanju in do kmalu se slabša. Največje zlo pa je neznozen prah, ki ga obutajo ljudje, živali in rastline. Menda ga je deležen tudi sanatorij, kar je seveda proti vsem higijenskim predpisom. Za prošil smo občino, naj se zavzame za čimprejšnjo poplavo in zdravju, odgovarjajo poplavo in upamo, da ne bo prošnja zaman.

Šempolaj

Tudi cesta Nabrežina postaja - Šempolaj - drž. meja je dan za dnem v slabem stanju. Kot vasa javna dela v prvih letih nastanka STO je bila tudi ta cesta, popravljena na brzo roko, kar so podjetja imela to zemljo za molzno kralvo. Cesta kaže rebrca, prale so sili do glave. Prejeto kvartilo ceste vojaška vojska.

Nase prosvetno društvo je sklenilo, da bo imelo 9. septembra kulturno prireditelj s sodelovanjem mnogih drugih pevskih zborov in folklorne. Na to se že prične pripravljati. Prireditelj smo, da bo program pester, privlačen in kvalitetan.

Praprotni

Koteno je prišla na vrsto poplavo in razširitev pota Sempolaj - Praprotni. Cesta so pričeli z deli. Ne vedo, kako bo delo napredovalo in če bodo cesto dosegli brez prekinitve poplave.

Po spornih juljskih tleh smo v tem mesecu došli nekaj dežja, ki je namočilo žetve. Na močno izsušeno zemljo Jeseniški prideleži to leto, da bodo žetve, po vsej verjetnosti, običajne, po obsegu pa prija trti. Zilo smo okoli, kjer smo mlatišče na proso 20 leti, ko so naše štiri trti letosni pridelek ali okrog 800 kvintalov.

Samatorica

Ker ni kupcev za naš pristni vinski pridelek, ga skušamo oddati na star način, z osemico. Tako, ga prodaja domačin Doljak. Kapija je zdrava, okusna in letniška.

Letos kaže vinograd precej dobro, je v zgodnjem stanju. Dež tedaj na bo go, to se ponagaj.

V sredo je minilo 7 let, ko je pokojni Alojz Kokot, ki so ga na nacifaciaciji umorili. S hvalščeno smo se spomnili borbe za pravice toliko slo. leti, posebno pa po fazizmu in klerofasizmu slovenskega naroda in vsek zase obnovili prisoj, da se bomo tu in v bodoče borili proti tiru in tlačiteljem. Tako se bo, mo najlepše oddolžili spominu idealnega upornika.

Mackovlje

Te dni smo zvedeli, da napolnjen napeljavati javni telefon v Domjo, Rimanje vas, dobijo telefon, saj je tretan za hitro vozo z me. lezni ali skrajne sile. Toda upoštevati mora moralne vase.

Vas, zraven je že Prebenec, ben telefon.

Nocemo oporekati Ricio telefona. Vemo tudi, da je tretan za hitro vozo z me. lezni ali skrajne sile. Toda upoštevati mora moralne vase.

Zgonnik - Repentabor

Za nabrežinsko, zgoniško nastavljen je en občinski občini, ki ima poleg treh in še zasebno ordinari. Opolovico ali še več celotnega ozemlja cone A, vasi pa druge. Zato je zdravniška katera nezadovoljiva. V n. sili in prošiti ter čakati zdravniška, ker je pač pre. zapčen. Ce se prijetjo

POLITIKA FUNTA MESA

Viktor Car Emin

Ta politika — v današnjih dneh tako aktualna — ima, dejal bi, svoj začetek v nekem velikem tedu ne političnem delu, v neki znameniti Shakespearjevi komediji. Mlad Benčan Bassanio ljubi lepo Porzijo, toda ubog kot je, ne upa stopiti pred njo. Trgovca Antonio mu pride na pomoč, da mu bo za poroka. Shylock, ki bi lahko bil — mimogrede povedano — tudi rimokatolik, je pripravljen dati posojilo pod pogojem, da odreže Antonio, če bi mu ta ne mogel vrniti ob določenem času tri tisoč dukatov, funt mesa. Antonio sprejme. Toda zdi se, da Antonio res ne more izpolniti obveze. Shylock je že nabrusil nože, ki bi jih potreboval, toda vmes poseže Porzija kot odvratnik in doseže, da se vse dobro in srečno konča.

Stoletja so izrazila svojo ogorčenost in obsodbo nad nesmiljeno trmo, s katero nečloveški Shylock zahteva spoštovanje in izpolnitev pogoja. Samo tu in tam si nekateri državniški riso pomislili in se niti danes ne pomisljajo stegovati roke, da bi zagrabili klasični funt mesa, kadar koli to zahtevajo njihovi čisto kaj malo čisti interesi. Stvar se prav nič ne spremeni, če nastopa funt mesa v prenesenem pomenu. Ostane pa dejstvo, da je prav na teh shylockovskih metodah nemalo skrivet za zlo, ki danes tare svet.

Hitler in bežen pogled na preteklost, ki nam je še zelo blizu, bo zadostoval, da bomo videli, kako nekateri državniški uporablja shakespearelki motiv za svoje umazane naklepe. April 1915. Položaj na bojiščih je za Antonto iz dneva v dan slabši. V Londonu začno računati na Italijo. Italija pa zahteva kot ceno za vstop v vojno obziranja ozemlja, na katerih bivajo Hrvti in Slovenci. Predstavniki treh velikih pristane. Sestavijo dokument, ki je znan pod imenom londonski pakt. Razen angleškega in francoskega predstavnika mu je za krstnega botra tudi veliki brat Sazanov, ki si daje mnogo opravka, da bi preprečil Supila, rojenega v Dubrovniku, da bi bil Dubrovnik nikoli neodvisna republika temveč samo majhna benška vas. V Dalmaciji pa in na dalmatinskih otokih ne žive Slovenci kakor v Istri in Hrvatov. Prepričan o svoji nezmotljivosti pristavi tudi Sazanov svoj podpis.

Po koncu vojne italijanski zunanji minister Sonnino kaj vneto maha s omenjenim paktom, tako nekako kot Shylock s klavzulo o funtu mesa, ki je tedaj duhovito izjavil grof Sforza. Iz takoj je prišel funt mesa v politiko, zlasti v današnjo politiko; ako se ne ubere druga pot, bo ta politika dala svoj pečat vsemu dvajsetemu stoletju.

Nekaj let za Sonnino je v vrsti Hitler. V Muenchenu leta 1938. Klasični funt mesa dobi tedaj posebno ime — Sude-ti, slavnja Shylockova metoda slavi zmagovalce. Kog papirja, kak podpis: in tudi podpis despot okerstrer, ki se s vsem tem okerstrer in se povzpne na Sude, da bi si odrezal levo oko. In ga je odrezal, kakor bi bilo to nekaj najbolj naravnega. To jabolko je pač padlo brez posebnega truda v fuhrerjev kot ter je vzbudilo

tevtovski apetit: kmalu nato je s paradnim korakom, da bi koga vprašal za dovoljenje, stopil v Prago in z enim samim zaletom pograbil vso Českoslovaško.

Nevarnost podobnih primerov je bilo moč ugotoviti nekaj dni pozneje, ko je Mussolini korakal v Albanijo z namero, da jo podjarmi. Od tukaj se cepijo, kot je znano, k Egejskemu in Crnemu morju nekatere antične, že ne več rabljene rimske ceste. In zakaj ne bi smela takemu človeku kot Mussolini skočiti v glavo objestna misel o še drugih invazivno novih pustolovčinah.

Veliki prav dobro vedo, kako takšni in podobni vzgledi vzpodbujajo, dražijo in zapeljujejo. Zaradi tega je zares ne razumljivo, na kako lahek način sprejemajo Shylockovo vlogo, kadar pridejo v zagato in

Viktor Car Emin

se polastijo njegovih metod. In vse to zaradi nekaterih svojih nečestitih, sebičnih, hegemonističnih in odvratnih namerov. In vse kar tako z lahkim srcem, ne da bi kdo ve kaj o tem razmišljal in ne da bi se niti najmanj zmenil za posledice.

Na tak način je ravnal z nami tudi Franc Jožef, cesar zaslavnega spomina. Da bi poravnal kako sporno zadevo z Madžari, si ni pomisljal prekliti na korist Madžarov kak privilegij ali stoletno pravico Hrvatov ali pa tudi odrezati s telesa Hrvatske kak funt mesa, pa naj bo tudi Medjimurje ali Reko, zato da jo je priključil Madžarski. Kadar se človek spominja teh stvari, je prisiljen misliti, da so tudi nekateri »veliki« iz naše dobe obiskovali šolo tega togega Habsburgovca.

Zdi se, da hodi v mnogih stvarih po njegovih stopinjah

tudi naš »veliki brat«. Neka vrsta habsburške plagiatu bi lahko bil naš, ki ga je predložil na Yalti o razdelitvi Jugoslavije na dve vplivni področji. Tam so se navaile tudi številke: 50 odst. meri, 50 odst. tebi. Nekaj podobnega je tudi v sceni Shylocka z Antonijem: 3000 dukatov, zapadni rok tri mesece itd.

In sedaj napravimo lep skok do današnjih dni, ko so Shylockove metode dosegle, dejali bi, višek popolnosti. Je že lep čas, ko rad glavami nas Jugoslovanov mahajo s kosom belega papirja, z izjavo treh evkaliha, s tako imenovano tristransko izjavo, ki je mi, navadni smrtniki, nikakor ne znamo razumeti. Ne moremo je razumeti zaradi tega, ker se v sedanjih dobi resnarnih kršitev paktov in pogodb ustvarjajo zapleteni in mešani položaji,

pridržka prerokuje nova, neizogibna shylockovska podjetja. In po tržaškem vprašanju bodo prebujeni irendentisti, sovisti in kominformistični hegemoni mahali z nadaljnimi funti mesa — in oživljena fašistovska golazen že itak kriči na vse grlo: Pula, Raša, Rovinj, Reka, Dalmacija... In še naprej bi požrešna in poblašnela drhal spet pričela s svojo staro igro, nabrusila bi nože za Malto, Nizzo, Tunis, Gibuti itd.

Tako po eni strani, toda po drugi, tretji...?

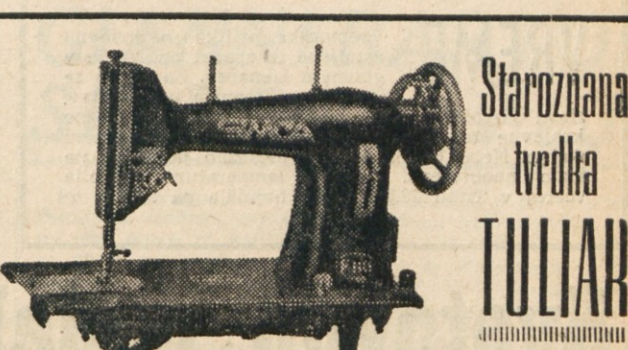
V Budimpešti, v Bukarešti, v Sofiji, v Tirani?

Vsako hoče kak funt mesa ter maha in maha s svojo zahtevo — vse na ukaz neke višje sile...?

In Jugoslavija je že spregovorila. Nisem benški trgovec — je dejala, nisem podpisala nobenega kosa papirja, na podlagi katerega bi bilo komur koli dovoljeno trgati meso z moje-ga telesa, kos za kosom, čisto mirno, brez najmanjšega vzmirjanja, po mili volji.

Torej ničesar brez nas? Ne brez nas in ne brez naše vedrosti!

To je odgovor, že večkrat ponovljen, jase, odločen in čist, odgovor človeka, ki mu je celota naše domovine sveta in nad vsako stvarjo nedotakljiva.

Staroznana trdka Tuliak vam nudi najboljšje jamstvo

Sivalni stroji najboljših svetovnih tovarn, tuji in domači, industrijski in družinski, specialni za šivanje nazaj in naprej, pritrjevanje gumbov, čipk, vezanja in krpanje z garancijo 25 let. Skrajno ugodne cene od 10.000 naprej. Na obroke 50 lir dnevno. Moderniziramo in kupujemo rabljene stroje po ugodnih cenah. Brezhibna popravila vsakršne vrste stroja izvršuje specialist za najboljše nemške znamke. Prodajamo omarice za stroje in sestavne dele za kakršno koli vrsto stroja, električne motorje, svetilke itd. itd.

Staroznana trdka Tuliak vam nudi najboljšje jamstvo

TRST, Ul. della Guardia 15 - Tel. 95089

Svet za Ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo LRS

razpisuje vpis v dveletno šolo za medicinske tehnike - rentgenske pomočnike. - Pogoji za sprejem je: dovršeni 8 razred gimnazije z višjim tečajnim izpitom. Kandidati naj vložijo do 20. avgusta 1951 prošnje za sprejem na Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo, odsek za strokovno šolstvo, prilože raj rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in življenjepis. - Prošnje morajo biti kolkovane z din 10.-, priloge pa z din 5.-

MIZARSKA DELAVNICA

MIHELJ JOŽE

T R S T
Ul. Polonio 3

Sprejemamo vsakovrstna mizar-ska dela po ugodnih cenah

Kopalna sezona

PALACE HOTEL

PORTOROŽ

Vse udobje - tekoča voda v sobah - dvorana za razne zabave - park - zmerne cene - odlična postrežba

HOTEL „PALACE“ Lit. 1650-2000
HOTEL „CENTRAL“ Lit. 1200-1400
HOTEL „HELIOS“ Lit. 1200-1400

VOŽNJA IZ TRSTA V UDORNIH AVTOBUSIH

ZA MOREBITNA POJASNILA SE OBRNITE NA
ADRIA EXPRESS, TRST, Ul. F. Severo, tel. 29-243

TRGOVINA

Trst, Ul. G. Vasari 10

Oglejte si naše izložbe!

TREVISANI

Dospela nam je nova pošiljka spomladanskih čevljev za ženske in moške

MALINOVEC iz kraških malin in druge sirupe kakor oranžado, mento itd. dobite v najboljši kvaliteti pri trdki

JAKOB PERHAUC
TRST - Ul. Xidias 6 - Tel. 96332
NA ZALOGI VEDNO LIKERJI, ZGANJE, JAJCNI KONJAK IN ALKOHOL ZA VLAGANJE SADIJA

„VELIKA REVILJA OB MORJU“
dne 1. 9. 1951, ob 21. uri na trgu Svobode v Portorožu

PROGRAM: Operne arije solistov ljubljanske opere, balet, jazz, muzikalni artisti, plesni artisti - Ježek - Bumpsi - Iksi

Konferensira Božo Podkrajšek

Po prireditvi prosta zabava v vseh hotelih v Portorožu, Vstopnina: Din 200.-, 150.- in 100.-; Lit 500.-, 300.- in 200.-. Na prireditvi vozi iz Trsta parnik »VIDA« z odhodom ob 19 uri in v povratkom iz Portoroža ob 2 uri ponoči. Prijava in predprodaja vstopnic: Adria Express Trst - Putnik Portorož.

GOSTILNA NANOS-TRST
Ul. Zameti 6 - Tel. 7539 (poleg Trga sv. Frančiška)

TOCIJO SE PRISTNA VIPAVSKA, ISTRSKA VINA IN KRASKI TERAN.

DOMACA KUHINJA S POSTREZBO MRZLIH JEDIL. Priporoča se TONE GULIC.

M. Vrab soave

VIA SAN GIUSTO 16
TEL 97609

Projektiranje in montaža centralnih kurjav, sanitarnih naprav ter kleparstvo

Krasna darila po ugodnih cenah naprodaj v paviljonu

„DOM“
v kopalšču Sv. Nikolaj

Učenjak Einstein v družbi dr. Oppenheimerja, ravnatelja Zavoda za najvišja raziskavanja, o katerem smo objavili članek v včerajšnji številki.

USPŠ-HI CARINSKEGA NADZORSTVA V HONGKONGU

Strogo nadzorstvo carinskih uradnikov, ki so ga uvedle angleške oblasti v Hongkongu, ki ima namen omejiti tihotapstvo s prepovedanim blagom preko kitajske meje, je rodilo že ve-

PRIMORSKI DNEVNIK

zadovoljen, s
kršna je zdaj...»
(Nadaljevanje)